

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI-SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLO SZAKKÖZLÖNY.

Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemenekások egylete, a »Budapesti kávéház segéd-egylet«, a »Salmár-németi pinczér-egylet«, a »Székesfehérvári pinczér-egylet«, a »Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet«, a »Győri pinczér-egylet«, a »Révkomáromi vendéglők- és kávéoskó ipartársulata«, az »Aradi pinczér-egylet- nek, a »Szabadkai pinczér-egylet- nek, az »Aradi vendéglők- és kávéoskó-egyesület- nek, az »Ujvidéki szállodások, vendéglők- és kávéoskó ipartársulatána,« a »Miskolci pinczér-egylet- nek és a »Kassai vendéglők-, kávéoskó-, koremsárosok- és pinczér-egylet- nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 10-én és 25-én.

Előfizetési ár:

Egész évre	frt 6.—	Félévre	frt 3.—
Háromnegyedévre	frt 4.50	Évnyegyedre	frt 1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV., kerület, Lipót-utca 1. szám.

Kéziratok és előzetések ide intézendők.

A közgyűlés.

A budapesti szállodások, vendéglősök és koremsárosok folyó hó 16-án tartott közgyűlésén megtörtént az, a mit sejtettünk, de nem hittem, hogy az általunk benyújtott s a magyarságra vonatkozó indítványaink egy pontja kivételével mind leszavaztattak; ez igen tisztán jellemzi azt, hogy az erőltetett magyar ügykezelés csak humbug az ipartársulatban, mert midőn tényre kerülne a dolog az ellenkezőnek kell bizonyulnia. Szomorú állapot ez uraim! Magyarország fővárosában, tulajdonképen Magyarország szívében, a honnét a vidék feltétlen elvárna a jó példát, ép onnét kell az ellenkezőről meggyőződnie, de reménytelen azért, hogy ez ellen meggyőződésüket, nem terjesztik ki általánosságban, tehát reánk is, a vidéki szaktársaink, mert mi ennek okai nem vagyunk. Hanem igenis okai a tulnyomó idegen ajku szaktársaink lelketlen hazafiatlansága, melylyel szemben valamint ma, úgy később sem tudnánk megküzdeni és így legezélszörűbb az, a mit mi tehetünk, hogy alakítsunk magunknak egy külön magyar ipartársulatot, a hol is korlátlanul működhetünk s érvényesíthetjük hazafias érzelmeinket. Melyre vonatkozólag bátor voltam magyar szaktársaim elé egy rövid indítványt előterjeszteni s reményelem, hogy a ki valódi magyar, az nem fogja indítványomat elvetni, hanem velem együtt érez, és segédkezet fog nekem nyujtani e nehéz, de üdvös dolog kivételében, különben ime itt van az

Indítvány.

Igen tisztelt Szaktársak!

A tegnapi megtartott ipartársulati közgyűlésünkön az ott jelen volt szaktársak meggyőződhetek a német ajku szaktársak, irántunk nyilvánított határozott ellenszenvéről, a a mennyiben indítványaink egy pontja kivételével mindent elvetettek s különösen ellent álltak abbéli indítványunknak, hogy az ipar-

társulat lépjen be az üdvös czélu magyarosító egyesületbe. Ez úgy hiszem igen tisztelt szaktársak elég meggyőződést nyujt arra nézve, hogy nekünk nincs mit keresni tovább ezen ipartársulatban. Ezeknél fogva bátor vagyok tisztelt szaktársaim a következőket indítványozni.

1. Alakítsunk magunknak egy budapesti magyar vendéglős ipartársulatot, melynek fő czélya a magyarosodás, és az iparügyek általános, minden tagra kiterjedő felkarolása legyen s melynek élére közülünk választott határozott, tántorithatlan, igazságos tisztviselőket állítsunk, kik nem egyesek, hanem a közérdek jölétét tűzik ki feladatukul.

2. Az ipartársulattal követendő eljárást, a közvagyonot illetőleg tegye magáévá társaságunk, oly képen, hogy állítsunk az élére egy jogi képviselőt, a ki azt ki tudja törvényesen keresni, hogy mennyiben tarthatunk igényt a közvagyonból reánk háramló részre.

3. Hasson oda társaságunk, hogy a létesítendő ipartársulat mielőbb életbe lépjen, tegye minden szaktárs é nemes czélt magáévá s törekedjék mielőbb, minél több szaktársat megnyerni az üdvös czélnak.

A fővárosi koremsárosok figyelembe, A fív. m. kir. pénzügyigazgatóság a budapesti fővárosi koremsárosok s általában mindazokra, a kikre az állami által-mérés jövedékről szóló 1888. évi 35. t. cz. II. szakasza vonatkozik, a következő magy. kir. pénzügyminiszteri határozatot közli: Az 1890. évi január 1-től 1892. decz. 31-ig terjedő 3 évi kivételési időszak tartamára, illetőleg ezen belül addig, míg a kimérések számának szabályozása a törvény 8-ik szakasza szerint keresztül nem vitétik, leszállítja, s a kimérései vállalatok első osztályába sorozott üzletek által-mérés illetéket 251 ft 65 kbrban: a II. osztályát 150 ft 99 kbrban; a III. osztályát 100 ft 66 kbrban; a IV. osztályát 50 ft 33 kbrban és az V. osztályát 25 ft 17 kbrban állapítja meg. Azok, a kik a megállapított összegnél kevesebbet fizettek be, tartoznak a hátralékot haladéktalanul befizetni, akik pedig ennél többet fizettek be, azok a többlet kiutalványozásáért bélyegtelen folyamodványt nyujthatnak be a fív. magy. kir. pénzügyigazgatóságához.

— Az ipari és gyári alkalmazottak betegsegélyezése. Az országos iparegyesület ipartestületi szakosztálya tegnapi Ráth Károly elnöklele alatt tartott ülésén elnök ismertette az ipari és gyári alkalmazottak betegsegélyezése tárgyában most megjelent miniszteri rendeletet. A szakosztály elhatározta, hogy fölhívja az összes fővárosi ipartestületeket, hogy a miniszteri rendelet értelmében alakítsák meg a testületi segélypénztárakat és e végből az egyesület minden testületnek megküldi a miniszteri rendeletet úgy, mint az alapszabályokat figyelmeztetvén a testületeket amaz előnyökre, melyeket a végrehajtási rendelet 38. §-ának második pontja rájuk nézve tartalmaz. Hogy az igazgatósági tagok a segélypénztár tagjainak számaránya szerint több vagy kevesebb lehet, ez természetes, de figyelmeztetendő a testületek, különösen arra, hogy a szakosztály már ma tervbe veszi a fővárosi testületi segélypénztárak között létesítendő szövetséget, mely például a gyógyszeresek közös beszerzése, orvosok közös alkalmazása révén a tagoknak csekélyebb anyagi áldozatokkal rendkívüli előnyöket biztosíthat.

Elnöki jelentés

a kassai vendéglősök, kávéoskó, koremsárosok és pinczér-egyletének 1891-ik évi működéséről.

Tisztelt közgyűlés!

Mint minden évben, úgy ez alkalommal is, kedves kötelességünknek tartom, az elmúlt év folyamán egyletünk érdekében kifejtett tevékenységünkről, munkásságünkról, azoknak eredményéről, valamint az egylet vagyonának kezeléséről s jelenlegi állásáról a tisztelt közgyűlésnek számot adni, és az azokról szóló részletes jelentésemet a következőekben előterjeszteni.

Mindenek előtt, első sorban, felemlitem, hogy egyletünk tagjainak száma a lefolyt évben 124-re emelkedett. (Még pedig: felvételt 79; kilépett 64 és elhalálozott 5; ekként a tiszta szaporodás ismét 10 tag többséget mutat.) Ez minden esetre oly örömdetes jelenség, mely egyletünk fokozatos fejlődése s mindinkább észrevehető terjedése mellett leghatékotabban bizonyít. Sajnos, hogy ezzel szemben már pénztári jelentésünk — ugyancsak mint a tavalyi — ez évben sem oly

kedvező. Az összes évi bevétel 1024 forint és 26 krajczár volt, míg ellenben a kiadás 1035 forint és 11 krajczár teszen ki. Tehát az évi kiadás, az összes évi bevételt 10 forint 85 krajczárral haladja meg, minek következtében törzstőkénk gyarapításához, ez évben, mivel sem járulhatunk. Ennek legfőbb oka azonban az, hogy ez évben tetemes készpénzbeli segélyeket utalványoztunk ki, melyhez hasonlólt egyetlenünk 30 évi fenállása óta nem képes felmutatni; ámbár ugyanez eredmény a bevételre is vonatkozik. Egészben véve vagyoni mérlegünk — mely 1890-ik év végével 1938 forint 96 kr. tiszta vagyoni álladékok mutatott — mult év végéig 1967 forint 90 krajczár értékű tiszta vagyoni álladékra emelkedett, vagyis 28 forint 94 krajczár növekedést mutat. És a mily igazán sajnáljuk, hogy egyetlenünk vagyónának tekintetében kedvezőbb eredményt el nem érhetünk, épp oly mértékben büszke öntudattal megnyugodva lehetünk, hogy nagymérvű kiadásaink túlnyomó része tagjaink és kártársaink segélyezésére, nem kevésbé jövőtük érdekében, használatot fel. Ámde mellőzni fogjuk a hangzatos szavakat; hadd bizonyítsanak állításom mellett itt is — a számok! Készpénzbeli segélyekre 250 forint 04 krajczár utalványoztunk ki s ha ehhez még az egyleti orvos 40 forint tiszteletdíját, valamint a baleset elleni biztosítás 3 negyedévi díjrészletét 109 forint 17 krajczárral hozzá számítjuk — a mit bátran megtehetünk, miután mind ez úgy is a tagok anyagi érdekében történt s szigorúan véve csak is ez osztálytárhoz sorozható — úgy a segélyekre fordított készpénznek teljes összege 669 forintot és 21 krajczárt teszen ki. Ez tehát egyetlenünk rendes jövedelméhez s jelen anyagi körülményéhez képest, oly óriásinak nevezhető összeg, oly egyszerű ténykedés a humanizmus terén, melyhez hasonlólt kevés jótékonycélú egylet képes felmutatni, s melynek eredményével mi mindnyájan nagyon meg lehetünk elégedve. Ez említett segélyeknek élvezetében részesült: 41-szer 8—8 napi

időtartamra, 215 forint 20 kr erejéig nyolcz egyleti tag; míg 13 idegen áttuzót kártárs, valamint egy egyleti tag is — egyszersmindkorra — rendkívüli segélyezés czimén 12 forint 60 kr, kapott; 67 temetés rendezésére pedig 250 forintot utalványoztunk ki; valamint az 1890-ik évről szelő kórházi számlának kiegyenlítésére 42 forint 24 krajczár lett kifizetve. Kórházi ápolásban ez évben négy tag, 49 napon át, részesült. E tételnél azonban meg kell jegyeznünk, hogy az ezekről szóló kórházi számla — hosszabb elszámolásuk végett — a tavalyihoz hasonlóan már ez év folyamán lett kiegyenlítve, minek folytán ez összeg a jelen kimutatásban nem is fordulhat elő. — Egyletünknek e jótéteményi ténykedésével kapcsolatban, nem hagyhatom felemlítés nélkül azon — a humanizmus terén — oly nagy horderejű reform létesítését is, mely ez év folyamán, egyetlenünk kebelében, keresztül vinni szerencsés voltam. Ertem itt tagjainknak a balesetek elleni együttes biztosítását. Hogy mily áldásos s üdvös következményei lehetnek ez intézkedésnek, azt itt bővebben fejtegetni szükségtelen tartom; hisz annak valódi becset minden gondolkozó fő, be fogja látni és le fogja ismerni! Egyébíránt ezt csakis a jövő lesz képes legjobban bebizonyítani; mindazonáltal kívánjuk, bár ne lenne soha se' szükségünk e jótéteményű gondoskodást igénybe venni.

Egyletünk tagjai közül sokan még mindig azon tévhitben vannak, hogy a biztosítás a csekélyebb mérvű sérülésekre — tehát ideglenes munkaképtelenség esetére — is kiterjed. Pedig ez nincsen úgy. A biztosító társulattal kötött s mult év február hó 20-án megtartott rendes évi közgyűlésünk el terjesztett egyesítésben (székördésben) világosan ki mondván, hogy e biztosítás csakis, üzleti foglalkozás közben, balesetből eredő halálra, teljes és állandó munkaképtelenségre vagy részbeni — másod harmadfokú — állandó munkaképtelenség esetére (pl. ha elvesztjük: kezünket, lábunkat vagy jobb kezünknek azon ujjait,

melyekre — a munkánál — szükségünk van) érvényes, — tehát elmuló, ideglenes munkaképtelenségnél semmi esetre sem. Mások pedig még napidíjakat is követelnek a biztosító társulattól. Ez sem helyes; mert napidíjakról a szerződésben szó sincs említve s nem is lehet, mert 10 kr. havidíj mellett, még napidíjat is kívánni oly képtelenség, mely bővebb magyarázatra nem szorul. Hisz ily esetekben, itt van egyetlenünk, mely a megszabott betegségi illetményeket mindig kiutalványozza a saját pénztárából; azért ez okból is, de főképp az olcsóságot tekintve, (mert ha a biztosító társulattól 1 forint napidíj járna, akkor a mostaninál legalább is tízszerre nagyobb díjtételt kellene fizetnünk) hagyjuk ki a napidíjat a biztosítás megkötésénél; tekintettel voltunk a gyámoltalan özvegyekre, a siránkozó árvaakra, a tetehetlen nyomorokra, nem pedig az oly sérültekre is, a kik bár rövid időre dolgozni képtelenek ugyan, ám de azért rendes kenyérkeresetüktől végképpen még sem lesznek megfosztva!

Itt csak egyszerűen a ténynt jelentve, felemlítjük, hogy egyetlenünk ez újabb intézményével, az összes testvéregyletek közül, egyedül áll az országban.

Egyletünk érintett humanisztikus teendő mellett, mint testület, még egyéb erkölcsi kötelességeiről sem feledkezett meg. Mindenk előtt a mult év február hó 20-án tartott rendes évi közgyűlésen, egyetlenünk disztigaijává meg lettek választva: Gundel János, Hammer Ernő, Gluck Frigyes, Stadler Károly szállodatulajdonosok, Kopp János főpinczer Budapestben és Hoffer Adolf főpinczer Pozsonyban. Mindnyájan iparágunknak oly kiváló férfiak, kik úgy iparügyünk, mint az azzal szorosban összefüggött egyleti életünk terén is, kiváló s mindnyájunk által elismert érdemeket szereztek magunknak. Egyletünknek ez ily módon nyilvánosságra hozott elismerése csak egy rég halogatott kedves kötelességnek teljesítése volt; mely ecekély részint képezi azon hálakifejezésnek,

A., Vendéglosók Lapja“ tárcája.

A szavatartó.

Hát kedves bátyám, ma délután legyen szerencsénk a B—i fürdőbe egy kis csendre, mondá Tury Péter városi fiskus ur, Szittyay urnak a czukrázában, hol az öreg ur éppen reggelizett.

Lesznek-e partnerek? partnerek? kérdé az öreg ur. Bátyámmal leszünk öten, csak jól tömjé meg az erszényét; jegyzé meg Turi ur. Ebadta, hisz bocskorban küldtek benneteket haza; mondá az öreg ur kaczagva, s hány órákor indultunk?

Tetszés szerint, hanem egyszersmind elhatároztuk, hogy a ki 4 órára künn nem lesz, fizeti az összes „czehet“, tehát kérem ígéretét bátyám, hogy önre is kötelezővé váljék a határozat.

Jól van, megígérem, hogy kimegyek s a határozatot elfogadom.

Még csak annyit mondok bátyám, hogy alighanem önt küldjük haza bocskorban, most pedig jó étvágyat az ebédhez.

Micsoda?! . . . akkor öcsém főbelövöm magam szerszuz!

Az badarság volna. S ezzel már az utczán volt.

Szittyay bátyánk ebéd után rendesen a pamlagra veti el magát, s szundit úgy jót, e szokásától ma sem tért el, s mint mindig,

ma is igen jó étvágygal költé el ebédjét, izlett neki egy kis álvás, melylyel egész elfeledte, hogy ő mily ígéretet tett, így hát szokása szerint lassan elbotorkált a czukrázába, hol egy hosszu ideig üldögélt, míg végre jólt B. ur, ki csudálkozásra kérdé mindjárt beléptekor az öreg urat. Hát bátyám itt van? Itt bizony! . . . Ugy hát fizet! — — Hogy, hogy? kérdé bámúval az öreg. Mert már négy óra van. És? . . . Nem ér ki már B-re a meghatározott időre. Tyűh!! öcsém, igazad van. Elfeleltem reá, még ez sem történt meg velem soha! No de se baj! kérdés, nem ök fizetik-e meg a kimenetelem? a a mit nem is remélék másként. Most tehát azért is kimegyek.

S rögtön egy hordárt küldött haza, azon parancsral, hogy a kocsis azonnal fogja be a két narancssárgát és álljon a foggattal a czukrázda elé.

Egy negyedóra mulva ott állott a gyönyörű fogat, ilyen a városban ma sincs, Szittyay bátyánk beült a batábra s utnak indult. Kiérve a fürdőbe megjeleneztek az öreg urat. (Hogyne? biztos áldozat ö köztük, s már sajnálni kezdtek elmaradását.)

Noha már én fizettem a czehet, reményelem nem fogtok pezsgőzni? mert én azt nem fizetem.

Bár, — az nem volt kikötvé, mert mindenki rendelhet, a mi neki tetszik, de ettől legyen az akarata, megkiméljük, sőt inkább

mi fogunk fizetni néhány palaczkkal, ha nyertünk? (Mert ismerték, hogy ily alkalommal pezsgővel szokta befejezni.) Micsoda? ti nyerni akartok? jobb ha előre ide adjátok a pénzeteket s kifizetem a „czehet“ s ráadásul kap mindegyik egy pár bocskort. Eközben lélték az asztalhoz megkeverték az ördög bibliáját, a kisebbik oszt!

Az öreg urnak kedvezett a szerencse, mint rendesen eleinte, s jókat húzott a ménesi vörösborból, vidám kedve kerekedvén, még mikimikázott is, épp egy nagy zsinort húzott be, oda vágja a kártyát, hát nem megmondtam, hogy bocskorban küldtek haza benneteket ebadta kölykei s elküldte magát; pinczér! hozzon ide három palaczk Roederert!

Bátyám! a végén esattan az ostor, jegyzék meg a partnerek.

S ezzel folyt a játék szakadatlan. Egyszer csak megfordult a szerencseke-reke, s az öreg ur vesztieni kezdett, ekkor mérgében rendelt még öt palaczk pezsgőt, s mindig ivott, ugyannyira, hogy bizony már uszott egy szép összeg pénze. Ö pedig azott a pezsgőtől. Éjfél után volt az idő, a kor s az ital álmot nyomott az öreg ur szemére, s már a pénzét mind elveszté, kedve se levén a játékot folytatni, abbanhagyta s elkezdett kibicézni, melynél aztán csakhamar mélyen elaludott a széken, ez állapotát felhasználták arra, hogy behívták a hetest és egy pár rossz bocskort hoztak véle, a cipőit lehúzták s

melyel e derék férfiaknak — közös érdekünk megvédése tekintetében kifejtett tevékenységükért mindnyájan tartozunk s továbbra is tartozni meg nem szűnünk. — A második, e téren kifejtett említésre méltó tevékenységünket az az esemény képezi, midőn február hó 28-án megtartott jótékonycélú táncvigalmunkkal, a társadalmi térer — a nyilvánosság elő léptünk, a melyen nem csak az általános teljes erkölcsi siker volt konstátálható, de ez képezte e alkalommal egyetünk életrealitáságának legszebb bizonyítékát is. S habár az anyagi eredmény nem vetekedett az erkölcsiével, de megfelelő a várakozásnak, a mennyiben pénztárunk javára, a vigalmi bizottság révén, 88 frt 30 kr. folyt be.

A mi azonban az egyetnek, mint erkölcsi testületnek, tekintélyét bizonyítja s a társadalmi térer — a jövőre nézve — továbbra is fentartja s biztosítja, az: hogy Abauj-Torna vármegye s Kassa sz. kir. város törvényhatóságának, valamint városunknak kiválóbb notabilitásai, e táncvigalmon személyesen megjelentek, mi által nem csak e mulatság fényét emelték, de egyszersmind iparágunkat is különös megiszteltetésben részesítették!

Ezek után még említést érdemel könyvtárunk ügye is. Könyvtárunk ez évben 25 művel gyarapodott, melyek részben adományozott, részben pedig egyleti költségen vásárolt művek száma 5, 15 kötetben s kizárólag mind magyar termékek. Olvasásra 68 kötetet szolgáltunk ki, 14 egyleti tagnap. A könyvtár teljes állománya jelenleg 58 önálló műből, vagyis 138 kötetből és 59 füzetből áll.

Végre illőnek tartjuk, hogy elhunyt kertársainkról is röviden megemlékezzünk. A kérelhetlen halál ez évben nagykorú gyakori látogatóm volt s öt derék kartárst ragadott ki testvéri körünkől; még pedig Juhász József főpinczért, Rozeth Adolf vendégfőzt, Fedics György, Klobasza Jenő főpinczereket és ifj. Holaczky Tamás borfiút. Valamennyien iparunknak derék munkásai voltak s tevékenyen részt vettek egyetünk működésein minden

mozanataiban is. Különösen a legutóbb említett, ki könyvtárunknak mindenkor nagy adományozója volt s még ez évben is 43 kötettel és 54 füzettel gazdagította meg könyvtárunkat. — Legyeu tehát áldott emlékeztük!

Ezekben foglaltam össze egyetünk múlt évi működését, s ha most mérlegre tesszük az egyes eredmények jó s kevésbé jó részét, úgy akkor, ez összegzésnek végeredményével, teljesen megelégedve lehetünk. Megtettük mindazt, a mit megtehettünk, — a mit — az akkori körülményekhez képest — megtenni módunkban s tehetségünkben állott!

Most pedig — miután az elért siker úgy is mindnyájunk közös érdeme — fogadják nemest támogatásukért legbensőbb köszönetemet s kérem e jó akaratot egyetünk irányában jövőre is megtartani.

Szalkház Lipót
elnök.

A pinczér mint mentő.

Közi: Szalkház Lipót.

Nem hiszem, hogy volna egy kartárs is ez országban, ki egy az iparunkat terjesztő szakiskola létesítését nem helyeselné; hisz ez képezte már rég idő óta, az iparágunk iránt érdeklődő kartársaink legnagyobb részének, egyik leghőbb óháját. Magam is csekély erőmből telhetőleg — még mult évi jelentésünkben — iparkodtam ez ügynek szószó-lója lenni, a midőn annak szükségességét és fontosságát a legmelegebben hangoztattam. Azért is kétszeres örömmel vettem tudomást azon kiváló horderűj mozgalomról, melyet a budapesti szállodások, vendéglősök és keresmárosok nagyérdemű ipartársulata a létesítendő pinczérzakiskola létesítése körül ez idő szerint kifejtett. Nem kevesebb érdeklődéssel és figyelemmel kísértem egyszersmind a tervdolgozatot az előadandó tartárgyakról is. — Nem tagadom, hogy azok mind igen üdvös és hasznos dolgokat tar-

talmaznak s a vendéglői ipar gyakorlására készülők, mint valódi kincset értékesíthetik a szakiskolában tanultakat, a gyakorlati alkalmazásban. Mindazonáltal egy tantárgyat nem találtam a tervezetben, mely — ha szorosan vesszük a dolgot — nem is szaktárgy, de a melynek gyakorlati használata — tekintettel üzleti viszonyainkra — oly haszonnal, mondhatnám szükséggel jár, hogy ezt a tantervből kifejejténünk semmi körülmények között nem szabad! És e tantárgy nem más, mint: az első segélynyújtás balesetek alkalmaival.

Ez ugyan mindjárt az első pillanatra egy kissé különösnek, sőt mondhatnám idegenszerűnek fog tetszeni, de ha a dolgot jól megvizsgáljuk, mindinkább arra a következtetésre fogunk jutni, hogy ennek okszerű taníttatására iparágunknak igen is nagy szüksége van.

A szállodák a társadalmi élet érintkező pontjai; egy-egy kis világ minden szálloda, a maga örmeivel, de bajaival is. Nem tudjuk soha, mily meglepetésben részesülhet a szálloda személyezete. A napirenden lévő öngyilkosságok egyenesen ráutalják a szállodák személyzetét, hogy az első segélyt a kéznél levő eszközökkel a személyzet nyújtsa. De hisz egyéb balesetek is eshetnek, a minek súlyosbodását az orvosi segély megérkezéig, az első okszerű segélynyújtással elejét vehetjük.

Hogy ez mily üdvös és szükséges, azt a külföld igazolja leginkább, a hol nincs egy hajóskapitány, nincs egy vasuti közeg, a ki az első segélynyújtás eszközeit és módját ne ismerje; sőt ott, a baleseteknél szükségessé vált első segélynyújtást, már a népiszkolákban is tanítják. De hiszen már nálunk is az elsőrangú városok rendőrsége, még a közrendőrt sem véve ki, résztesül ez oktatásban. Tehát, a fent mondottakat tekintetbe véve, állíthatom; mennyivel inkább van arra szükségére pinczéreinknek is! De a pinczérzakiskola tanulónak e nemű kiképzése nem

a bocskort lábaira kötözték, ezzel az öreget, felkötötték és a kocsiá segítették.

Tury ur mellé ült, hogy a mit a teremben nem vett észre az öreg ur, észre ne vegye a a kocsiában, mert majd szórakoztatni fogja. De erre már nem volt szükség, mert a mint beültetek, úgy aludt hazáig; Haza érve segíték bevászorogni a szobájába s a pamlagra fekdűt ruhastól együtt.

Mindaddig míg ő nem esengetett, nem volt szabad a szobájába senki fiának sem belépni. Így aludt tizóráig delőlött.

Kiábrándulva álmalból felugrott a pamlagról, egyenesen a tűkör elé állott, mert igen hiu volt, meglátja a bocskort a lábán (mit csak most vett észre) nagy haragra lobbant, egy pillanatra szótlanul állott. Azután imígy tört ki: Oh te csuf vén számár, hát ezt is meg kellett élned; hogy nemes lábaidon bocskort viselj. Ez egy meggyaláztatás; elégtételt követel! ki volt oly merész az megtenni velem, egy ily ősi nemes család jelenlegi fejével. Így törpénekdek az öreg ur, s közbe iszonyuan káromkodott.

Mégméné most pénztárczáját. No de ilyent! oh te vén égetni való szatyor kellett ez neked, s csak most jut eszembe hisz ígéretemhez képest még főbe is kell lőni magam. Igen ezt fogom is cselekedni, mert ha már ez a szegény megtörtént rajtam, de legalább szavamnak ura leszek, s egyet gondolt magában s felkiált: Ugy ám, de azért meg nem

halok! nó ez kellene még, hogy ily ostoba treféért és nemes Szittyay Balasz, e megye, örökös nagybirtokosa, főbe lőném magamat, hisz nem Amerikai párbaj ez? elkaczagta magát.

Beesengeté a kocsisát. Parancsol nagyságos uram! Ebadta! fátya (s még utánna mondott egy sallangos bérés káromkodást.) hát nem tudtál te engem figyelmeztetni? hogy ezek az ingyen élő gazok bocskort húztak a lábamra! A kocsis csak bámult, nem tudta mi történt itt? s az ura lábára tekintett. De nagyságos uram, én nem tudok semmiről sem. Mikor? és hol? történt. S még te így beszélsz, te gaz fickó? nem tudod, ez éjjel B-en Nagyságos uram! instálom alásán, én semmit sem vettem észre, mert igen sötét volt. Hát ide haza sem? Nem, instálom, mert az urak segíték be a szobába és én mindjárt kifogtam s ellátam a lovakat, a házban pedig mindenki aludt. Ugy hát jól van. Huzzd le, a bocskorra mutatod, mit a kocsis megtett. Ne hát (egy ropogós uj bankót nyomott a kocsis markáiba) és ne szólj ez esetről senkinek sem. Érted! Értem instálom, köszönöm alásán. Mehettz!

Igy hát nem volna ugyan semmi a dolgan, de ezek a gézenguzok úgy is kikürtölik, s hogy meggyőződjem róla, hogy mily hangulat lengedez ez esetről, a czukrázdába fogok menni, magammal viszem a forgópisz-

tolym s telt ígéretemet, szemeik láttára fogom beváltani.

Ebéd után a szokásos alvás már elmaradt, mert előzete folyton izgatá. Ünnepies magyar ruháját ölté magára és elment a czukrászdába, hol már ez eset minden szájon forgó s gyakori hangos kacagást idézett elő. Hanem midőn ő belépett, elejték a róla folyt beszéd fonalt s önkénytelenül lábára néztek mindannyian.

Mit bámultok, mint a bo ju az uj kapura, avagy nem láttok még magyar nemes embert? Igy rohanná meg az öreg ur az ottevoke. Óriási hahotába törték meg a csendet s feleletül kapá: Bizony még nem láttunk magyar nemes bocskorban.

Tudtam, hogy kidobották, — Mormogá magában s ezzel elfoglalván rendes helyét, a következőket mondá: Mindenkelőtt én mint nemes ember, szavamnak ura vagyok s ígéretem beváltom, de kikérem magamnak mindenkorra, hogy ez eset előttem többé említve ne legyen s fogadom szentül, hogy míg élek, nem kártázom, s ezzel felugrott ülő helyéről a tűkör elé állt s képmását főbe lötte. A tűkör darabokra törve hullott a padlóra. Mentőkre nem levén szükség, mert János szolgál a seprővel a rőtögni segélyt nyújtá s később az üveges gyógykezelése felelité a halásos sebesültet. Igy beváltá ígéretét s fogadásához híven került a kártya-asztalok.

Szauer Sándor.

csupán csak a pinczérekre, hanem általában a nagy közönségre is, — mely velünk folytonos érintkezésben áll — üdvös és áldásos volna!

Hogy mennyire van igazam, legjobban bizonyítja az, hogy ez ügy érdekében a budapesti szállodások, vendéglősök és kormárosok ipartársulatahoz átiratot intéztem, ezt nem csak hogy szívesen vették, hanem még mult évi december hó 28-án megtartott rendes választmányi ülésükön hozott határozatuk folytán, e megpendített tervet, a tanterv keretében való bevonás céljából, a szakiskola tárgyában működő szűkebb bizottsághoz át is tették.

S így most alapos reményünk van, hogy a felléltandó szakiskolában, a balesetek alkalmával szükségessé válандó első segélynyújtásnak okszerű használatát, már is tanítani fogják. Természetes, hogy a fentiekből arra nézve is megállapodásra kell jutnunk, hogy mily irányban és mily határig gondoljuk az első segélynyújtásban a kiképzést. Ez azonban már az illető szak- és tanferfiak dolga lesz.

Hogy azonban pinczéreinknek általánosságban s mindaddig míg, a szakiskola felállítása, mégis némi fogalmak legyen az első segélynyújtásnak mikénti alkalmazásáról, általános tájékozásul röviden s lehetőleg könnyen érthető irányban jelezni fogom azoknak — a különböző balesetekhez mérten — szükségessé vált alkalmazását.

Nekem e tárgy mindenkor egyik kedvezes eszmém volt. Sokat foglalkoztam azzal; több jelesebb s népies szakmunkákat, hírlapi cikkeket gyűjtöttem össze magamnak, melyekből most a legfőbbeket és a legszükségesebbeket, üzleti viszonyainkhoz való alkalmazásával, röviden, ugyyszólván dióhéjban összefoglalva, közrebocsátom, kívánva, hogy ez nem csupán pinczéreinknek, de egyszerűs mind a nagy közönségnek is hasznára és javára váljék!

Bárminéven nevezendő baleseteknél min-

denek előtt a főszabály: ne veszítsük el lélekjelenlétünket, bátoraságunkat; a baleset színhelyéről a bámoskodó, akadályt és fel-néret keltő személyzetet távolítsuk el; a sérült részére kerestünk csendes alkalmas fekhelyt s gondoskodjunk azonnal orvosról. Egyébiránt ez utóbbi intézkedés mindenkor és minden esetben az első főszabály legyen. Mindez azonban, a legnagyobb csendben, minden feltűnés mellőzésével, történjék. Az első segélynyújtásban, az orvos megérkezéseig, a különböző baleseteknél, következőkép járjunk el.

I. Sérülések, sebek.*)

A sebek veszélyessége, nagyságuk, mélységük s mindenekelőtt a megsérült belső részek fontossága szerint különböző.

Szurás vagy lövészek által előidézett sebek ennél fogva sokkal veszélyesebbek, mint a seb kicsinységéből gyanítani lehetne, mert gyakran mélyen fekvő részek sérülnek meg a szuró eszköz vagy golyó által s mivel többnyire idegen testek is maradtak a sebben. (Létört hegy, golyók, csontforgácsok, ruhadarabok.)

A sérüléseknél követendő segélynyújtásban a tisztságra mindig különös gondot fordítsunk. Tépési, ragtapaszt vagy bármely vércsillapító szert (árnikát, pókhálót) ne tegyünk a sebre; használj vagy piszkos vászonnal ne nyujjunk hozzá s ujainkkal is csak akkor, ha elkerülhetetlenül szükséges, de előbb gondosan mossuk meg kezünket szappannal és kefével, mert különben igen gyakran fertőző anyagot vihetünk a sebbe. Általában tekintjük a sebet „ne nyulj hozzá”-nak s csupán a legnagyobb szükség esetén érintsük kezünkkel. Ez utóbbi esetben, vagy ha a seb por, föld, sár stb. által van

*) Az ezen közleményben felsorolt utasítások dr. Kresz Géza, dr. Esmarc Frigyes, dr. Kaposi, dr. Rajner Dániel, dr. Faragó Gyula és Mosetig német tanár hasonló szakmunkáiból és hírlapi közleményeiből valók.

bemocskolva, környékét lemoszuk, de csak tiszta, ha lehet forróllalt és lehült, vagy legjobban 3%-os karbolos vízzel és tiszta vászonnal (zsebkendő, törülköző, szervéta vagy asztalkendő) s aztán, ha ezt már megtettük, karbolos vízbe áztatott tiszta vásznat, vagy sebpamutot kötünk rá! ha pedig fertőzteletlenítő szerek vannak kéznél, egy vagy több réteg karbolgázt, (Gazé alatt gypatból készült mull-vagy organtín-féle kötszert értünk) vagy jodoformgázt teszünk rá s e fölé karbolsalcil-vattát, jutát pólyával vagy kendővel rögzítünk, vagy jodoformot hintünk a sebre és bekötjük. A seb kimosására alkalmas karbolvíz: egy liter megszürt vízből és 25 gramm karbolsavból álljon.

Hasonlókép főgondunk legyen a vérzést lehetőleg leggyorsabban csillapítani. A vérnek jelenléte, az élet feltétlen kelléke; a sok vért vesztette ember, előt veszít és elgyengül. Mivel rövidebb idő alatt sikerül a vérzést csillapítanunk, annál erősebb marad a sebesült és könnyebben állja ki a netán szükséges műtétet; valamint annál biztosabban várható a seb gyógyulása is. Azért az, aki vérző embertársának vérzését megállítja, a sebesültnek első jöttejé! Ha egy sebesültben több sérülés van, mindenek előtt az ütérés vérzést kell megállítani; továbbá szem előtt kell tartanunk, hogy a nyak, fő és törzs vérzése sokkal veszélyesebbek, mint p. o. az alvétagoké.

Csekélyebb vérzések megszűnnek - a sérült rész magasabb s nyugalmas elhelyezése által; aztán ha a sebre nyomást gyakorolunk, még pedig tiszta összerakott kendőt ráillesztve, háromszegletes kendővel vagy pólyával bekötjük s így a sebszeleket egymáshoz szorítjuk, végül jéggel vagy hideg vízzel borogatjuk.

Az oly vérzés, mely pirosan főskendevé ömlik, már veszedelmes. Az ilyen vérzés abból származik, hogy valamely eleven ér, vagyis erőer van megsérve. Az ilyen vérzés gyorsan el kell állítani, mert különben

A bor eredete.

„Jó bor mellett tudós lehet
A számar is,
Csak nines a kulacsnál bölcsébb
Kalamáris.”

Bordalaink között akárhánv van, melyekben a költői képzelet a szellemgyújtó nedv varázserejét magasztalja; de talán egy nines, melyben a humor jellemzőbben s tömörebb rövidséggel nyilatkoznék, mint azon néhány soroskában, melyek e tárczacikkecske motójául szolgálnak.

A népköltészet parlagi muzsája minden pongyolóságá mellett is a közvetlen hatás ép oly erejével ragad meg bennünket eredetisége által, mint akár Csokonainak, akár Petőfinék bármily legsikerültebb bordala, a hol a gondolat a műformai szépség ragyogó kontéőében pompáz. Mikor Petőfi a pohár „piros könnyét” olyan „tüzes istennyilának” mondja, mely „a kialudt életet is meggyújtja”, semmivel sem fejezi ki hatásosabban a bor mindenható erejét, mint a népmuzsa, mely a borral a számarban a tudóst, a kulacsból kalamárist, bölcsességforrást teremtett.

De van a bordalokban még más jellegző vonás is, mely csaknem valamennyin fölismerhető: a hölgy szépség, a szerelem bája legtöbbször együtt osztozik a borral a költészet magasztalásaiban. Petőfi például azzal vigasztalja nemzetünket, hogy ha az Isten

bút adott is neki, azt is adott, a mivel a bút megölje, mert úgy mond:

„Hol terem több jó bor és több szép leány
Mint itt belül Magyarorszáig határán.”

A népdal pedig a jó bort a szép leány társaságában emeli a tudományok közé, sőt teszi a legfőbb tudománynyá, mikor dévajkodva imígy zeng:

„Ninesen olyan tudomány
Mint a jó bor s szép leány.”

Bor és szerelem, bor és szép asszony ikerfogalmak nemesak nemzetünk költészetében, hanem általában az összes művelt nemzetek irodalmában is. Sőt Voltaire, a mult század eme rendkívül tüneménye, a komoly bölcsészet egyik legfontosabb tételével, az Isten léteinek bebizonyításával is kapcsolatba hozza a bort és a szép asszonyt. — Egy alkalommal ugyanis a hegyaljai nektárból kapván ajándékot a sans-souci bölcsész királytól, későzőn levelében esodálkozását fejezi ki a fölött, hogy a bölcsészek ama bizonyítékok közül, melyek az Isten létét bizonyítják, egészen kifeledekté azt, melyet a gyönyör ellenállhatatlan varázsa nyujt. „Ha — ugymond — tokaji bort iszunk s egy szép asszony szerelmét élvezzük, lehetetlen meg nem gőzőződnünk arról, hogy kell egy véghetetlen jószágú, örök lénynek trónolni fölöttünk, mert annyi gyönyört csak Isten képes nyujtani.”

Nem csoda tehát, hogy a bor feltalálását

ősidőktől fogva kisebb-nagyobb szerencsével kutatták a nélkül, hogy a mithosz homályából kiemelhetők volna. A történetírás előtti korszakban ott találjuk Baceuth, mint bōrist, a ki azonban éppen nem olyan alak s kalandos életének részletei szintén nem olyanok, hogy mikor róla, mint a bor feltalálójáról beszélünk, a felkesedés ezen egyik forrásának említésénél annak ikerestvére, a hölgy szépség is eszánkbe jusson. Még kevésbé sikerült a bibliai monda. A jámbor Noé nagyon szaloniatlan állapotban tünteti fel a szent könyv; — aztán meg az nagyon bántó, hogy az istentől Khám fiával szemben (gondolom, úgy hívták azt a pajkos flezőt) annyira elveszti türelmét hogy apai érzelmeit elnyomva, megátokzza fiát csak azért, mert az Ádám-kosztým szokatlan látványára erősebben tört ki belőle a kaczi, hogy gyerme a fiú kegyelet érzetével azt megfékezze volna. Mindezt nem alkalmas azért, hogy a kapcsolat közte és a hölgyvilág között, eszmerokonságánál fogva fenmaradjon.

Van azonban más kutfőnk, mely a bor föltalálását egyenesen egy szép hölgynek tulajdonítja; ez Mullah Akber, egy őskori persa író, aki a bor eredetét következőleg beszéli el:

Dzsemzsid király a ki Perzepolst építette — melyet mai napig is „Fukht-e-Dzsemzsid” (Dzsemzsid trónja) név alatt ismernek a persák — nagyon szerette a szőlőt. Hogy tehát ezt a kedves csemegét az év minden szar-

élvérzik a szerenesétlen sebestilt. A vérzés csillapításának az a módja, hogy először magára a sebre vagy a vérző hely felett levő vérző ütér törzsére hüvelykujjunkkal erős nyomást gyakorolunk. (pl. ha valakinek a lábfejéből főskend a vér, a térdhajlában, a hüvelykujjunktal szorítjuk be a hajlásba s így fogjuk szorosan a tagját míg orvos érkezik). Ha ujjnyomásra a vérzés meg nem szűnik, akkor közönséges kendővel körülcsavarjuk a vérző tagot s a kendőt pálcával, bottal, kanállyal, galylyal erővel rászorítjuk. (Mindezekhez azonban már némi pontos ismeret és bizonyos gyakorlati ügyesség is megkívántatik.

Ha a vérzés sötétebb színű és nem lüktet, nem főskend, akkor magától el szokott állani, csak nem kell hozzá nyulni. Ép úgy az aludtvér, vérévadék, nem szabad a sebről letérlni vagy lemosni, mert a vér újra megérhedhet.

Ha igen nagy vérzés folytán a sérült elájult, vagy épen haldoklik, akkor úgy kell elhelyezni, hogy a feje lefelé csügjön, a test többi része pedig minél magasabban legyen, hogy a vér az agy és szív felé toljoljon. Itassunk vele meleg bort vagy fekete kávé.

Idegen testet: üveget, késdarabot, golyót a sebben kell hagyni, mivel ezeknek eltávolítása már az orvos dolga.

Hassebnél, bélsérülésnél (késszúrás, lövés) azonban semmiféle italt, még vizet sem szabad a sérültnek adni.

Mérgezett sebek. A veszett eb marása által okozott sebet mossuk ki meleg vízzel, oly gyorsan a mint csak lehetséges. Ha a seb kézen vagy lábón esett, áztassuk s mosogassuk azt vízben, ha pedig fejen, mellen, hason vagy háton, vagy olyan helyen, melyet vízben áztatni nem lehet, locsoljuk azt ki ujjal, a hogy birjuk, vízbe áztatott tiszta ronggyal; miközben nyomogassuk a seb környékét és hagyjuk a vért egy ideig

kában élvezhesse, sok szőlőfürtöt rakatott egy nagy edénybe s az edényt valami földalatti pincefelére helyre tetette. De minthogy a szőlőfürtök egymásra voltak zsufolva, nagyon természetesen erjedésnek indultak s mikor aztán később a király az erjedő nedvet megízlelte, sehoggy sem tetszett neki s oly kellemetlen ízűnek találta, hogy éppen mérőnek kellett hinnie. De mégis megtörtetett belőle néhány edényt s mindenikre rájegyezte ökölnyi, akombas betűjű irással ezt a félelmes szót, hogy „mérég.”

Történt azonban, hogy egyik kedvencz háremhölgye szörnyű fejfájást kapott. Gyötrelme oly iszonyu volt, hogy inkább megakart halni, mint további s túrni kijnait. Kétségbeesése felkelté agyában az öngyilkosság gondolatát s elhatározá, hogy megmérgezi magát. Ezen komoly elhatározását fogantatásit akarván, elővett egyet ama edények közül, melyeket a király „mérég” szóval jelelt meg s halálra szántan ki is itta egész tartalmát. Azonban a volt „mérég” halál helyett üdítő szenderegést hozott rá, melytől a legdurvultabb kedvvel s friss egészségben ébredett föl; folytatta tehát tovább is, még pedig mindaddig a „mérég” szopogatását, míg valamennyi edénynek a fenekére nem nézett. Dzsamszid király végre szintén nyomára jöven a szép hölgy kalandjának, újabb kísérleteket tettetett a szőlőfürtökkel s elkezdette a „mérég” élvezését egész udvarával együtt.

Innen van az, hogy a persák a bort mai napig is „zeher-e-khus” érdes mérég néven ismerik.

H—i.

szabadon folyni. Ha eczet, bor, pálinka vagy lug van kéznél, locsoljuk és áztassuk ki a sebet ezekkel is. A sebnék szájjal való kiszopása nem helyes, mert igen gyakran ajkainkon repedések vannak s ezeken át könnyen magunkba szívhatjuk a mérget; azonban erősebb idegzett embernél a sebben lévő mértegek eltávolítását, kiégetést (láng, parázs, tüzes kés) vagy kiétegetést által (5—10%-os karbolsav, salétromsav, pokolkődarab, marólug) lehet megkísérlni. Ugyan ez eljárás a mértes Kigyó marásánál is alkalmazandó, sőt ha a marás a végtagon van, hogy a mérteget a testbe fel ne szívódjék, a seb felett a tagot rögtön erősen össze kell szorítani, kötéll, kendő, szij vagy zsineggel.

Rovarcsepés ellen szalamiaszeszt és hideg borogatást használjunk, s ha a szúrás helyén beletört fulánkot veszünk észre, azt azonnal távolítsuk el.

Mészgödörbe esettet, letérülve előbb róla a meszet ruhával, kendővel, öblítsük le jól vízzel, aztán olajba mártott vászonnal takargassuk be, vigyük meleg szobába s adjunk neki meleg italt. Ha pedig valakinek csupán csak a szemébe fröccscent a mész, annak a szemét bekötni nem szabad hanem vízzel jól ki kell a szeméből a meszet öblögetni.

Kénsav, marólug vagy más éteető anyagok okozta égési helyekre hideg vizet vagy jeges borogatást teszünk.

Égetések. Égés okozta sebeknél leggyöke-resebb gyógyszer mézvíz és lenolaj, vagy akár a közönséges salátaolaj; de ha ez se volna kéznél, akkor akármilyen zsíradékot is lehet használni, (mert minden zsíradék enyhíti a fájdalmat), mely fölé aztán vatta vagy guttápercha kötést illesztünk. Továbbá 29—30 fokig meleg vízben több órai fürdőt is használhat a beteg. Ilyenkor a víz rendkívül jókéonyan hat. Ha hólyagok vannak, azokat nem szabad felmetszeni, legfeljebb csak tüvel telbökni, hogy a vízenyög anyag kifolyjon.

Tűzből való kimentésnél, az elálló és lecsüngő ruhadarabot le kell rakni magunkról; a ruhát aztán tetőtől-talpig jól megnedvesíteni s az arcot a szemek felett és alatt, nedves kendővel bekötöni. Ha azonban, ez övintézkedések daczára, ruhánk mégis tüzet fogna, ne fussunk, hanem vessük magunkat a földre és gyorsan hengeregünk jobbra-balra. Ha az égő futásnak ered, le kell nyomni a földre, s pokróczot, nagyobb kendőt vagy felső ruhát kell ráborítani, hogy a tűz elfojtassék, aztán vízzel lönteni, hogy a test lehűljön.

Zúzódásoknál, hideg borogatásokat rakjunk és az illető testrészeknek, szükséges esetén, kötés által adjunk nyugalmat. Egészséges állatölt eredt kisebb sebnélküli harapásoknál hasonlóan járjunk el. Ha sérülésnél a tüdő is megsérült, mit vérköpés, hánys által ismerünk fel, akkor a betegét oldalára fektetjük s tartsuk vissza, hogy a mennyire lehet, ne beszéljen, ne köhögjön.

Idegen testek torokban (garatban). Fogjuk be bal kézzel az illető orrát, hogy száját kinyitni kénszerítsük s aztán nyuljunk bátran jobb kezünk mutató ujjával a torokba s iparkodjunk az idegen testet onnan kihuzni. Ha nem sikerül, akkor hányást kell előidézni, tollal igaztva a torkot vagy meleg víz itatásával; aztán tenyerünkkel gyorsan ütögessük a lapoczkát között a hátat. Ha idegen testek a szemben, orrban vagy fulben vannak s ezekből kézzel igen könnyen el nem távolíthatók, nem szabad sokat bolygatni, hanem nyugodtan be kell várni az orvos jövetelét.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Vendéglősök és korszmárosok gyűlése.** A budapesti fogadások, vendéglősök és korszmárosok ipartársulata ma délután tartotta évi rendes közgyűlését. Gundel János elnöktele alatt. Az évi jelentés kiemeli, hogy az ipartársulatnak 753 tagja van. A vagyon 35.815 fitra rug. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s a fölmentvényt megadta. Az indítványok során helyesléssel fogadta a közgyűlés annak a kívánságnak a kifejezését, hogy az elnökség eszközölje ki a vendéglőkre és korszmárok vonatkozó éjjeli záró-órak teljes megszüntetését, vagy legalább azt, hogy a helyiségek reggeli 3 óráig nyitva tarthatók legyenek. Az elnök kijelentette, hogy ez indítványhoz a választmány is hozzájárult s az elnökség a fővárosi tanácsnál mielőbb megteszi a kellő lépéseket. — hosszu és zajos vitára adott okot Karikás Mihálynak a vendéglősök magyarosító társulata nevében tett indítványa, hogy az ipartestület hivatalos közlönye, az „Ertesítő”, kizárólag csakis magyar szöveggel adassék ki. Tálos Lajos, Máthé József és Pulay Gyula szegyenletesnek tartják, hogy Magyarország fővárosában, a vendéglősök ipartársulatának hivatalos lapja idegen nyelven is megjelenhet; követelik egyszerűsége, az indítványból kifolyólag, hogy a választmány csak azok lehetnek tagjai, kik a magyar nyelvet tökéletesen birják. A többség azonban a helyes indítványt leszavazta s így marad minden úgy, a hogy volt. — Egyhangulag hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy a felvidéki inségseknek 200 fit segélyt nyújtson az ipartársulat, de hosszas vita után, a jövő évre halasztották a Magyar Egyesület részére való 200 fitnyi alapítványi összeg kiadását, hanem csak abból az ökből, mert ez idő szerint ez a pénz nem áll rendelkezésre. Több indítvány letárgyalása után a társulat temetkezési-egyesületének ügyeiről tett jelentést Walter Károly titkár. Az egyesületnek 515 tagja van s temetkezésekre tavaly 2250 firt adtak.

— **Az iparos-íjjak** „Nefejejs” társas-körének batyu-bálja. Igazán nem tudom, hogy kezdjem ezen szép és díszes ünnepélyt leírni, még most is zeng a fülem, mozog a lábam, fáj a gyomrom, szóval még ugy vagyok, mintha még most is mulatnék, a kör tágas termeiben; mindenkinek arczáról lehetett látni, hogy jól mulatott, minden tag úgy mint minden vendég, kik jelen voltak, sokáig fog emlétkükbe maradni ezen szép és kedélyes mulatság. Hogy minden olyan fényesen sikerült csakis a hölgyközörszójának köszönhetjük. Első sorban Sziklay Sándorné urnó szállodatulajdonos, ki mint bálynya nem sajnált semmi fáradságot a bál érdekében, de a fiatalosa haladatos is volt érte, mert a szünőra alatt mindenki csak a bálynyát akarta éltetni.

A körmagyart 40 pár, a négyest pedig 60 pár tánczolta és a közvacsorán legalább is 120 pár ülték össze! Hogy szünőra alatt szép toastokban sem volt hiány, az magától értődik. Jelen voltak: asszonyok: Sziklay Sándorné, Malaky Miklósné, Köpe Pálné, Breifeld Lajosné, Svetczerky Gáspárné, Borbély Jánosné, özv. Ginczery I-né, özv. Suszter K-né, Kádár Imréné, Nagy Sándorné, özv. Mulay Istvánné, Szabó Józsefné, Latzko N-né, Menyhért Józsefné, Stefko N-né. Leányok: Pardavy nővérek, Nagy nővérek, Kádár Ilona, Malaki Ilona, Thalmayer Linka,

Krajcsovits Aranka, Marczinka nővérek, Mulay Etelka, Menyhért Mariska, Szabó Ilonka, Schuster nővérek, Szemeredy nővérek, Ginznery Áa, Ranga Irma, Mucsalovits Irma stb.

— **A szabadkai betegsegélyező pin-czéregylet** f. hó 8-án, kedden éjjel 12 órakor tartotta a Balika-féle vendéglő helyiségében ez évi rendes közgyűlést, mely alkalommal a nagyszámban jelen volt egyleti tagok az új tisztikart is megalakították. Megválasztottak még pedig egyhangulag: Tiszteletbeli elnökké: Hever Géza rendőrfőkapitány. Elnökké: ifj. Lihtneckert Károly. Pénztárnokká: Ludvig Károly, Ellenőrré: Neumer József. Orvossá: dr. Wilhelm Adolf. Választmányi tagokká: Acház Ferencz, Adám János, Bagó József, Kocsis György, Orthoffer Gusztáv, Rosner Ignác, Thierry Hugó és Weinman Jenő, Póttagokká: Fábik Gyula, Hevér János, Münich Dezső és Tóth Kálmán. Zászlóvivő: Jurák János. Az egyletnek 1891 évi bevétel 51 kr. bevétele és 826 frt 75 kr. kiadása volt. E szerint a múlt évről 85 frt 86 kr. felesleg maradt. Az egylet — helyi vagyonán kívül — összesen 3556 frt 35 kr. készpénzzel rendelkezik, mely összeg a helybeli takarékpénztárban van gyűmölösözve elhelyezve.

A »Vendéglősök magyarosító társasága« legközelebbi összejöveteleit a következő szaktársaink vendéglőhelyiségeiben tartja:

Márczius 31-én KOVÁCS IGNÁC vendéglőjében, VIII. ker., Üllői-ut 54.

Április 7-én MELEGH PÁL vendéglőjében, IX. ker., Lónyay-utca 38.

NYILTTÉR.

F rovat alatt közlötökért nem vállal felelősséget a szerk.

Üveg hordozó-kosarak

úgy szinten mindennemű *kosarak* készítését és javítását nagyban és kicsinyben a legutánosabb árért elvállal.

Horváth Elek

kosár-készítő.

Budapest, II. ker. szegényház-utca 17. sz.

A Dréher-féle söröződe Tekintetes Igazgatóságának X. kerület, Kőbányán.

Tekintetes Igazgatóság!

Alolított mint a magyar egylet tagja és mint a Budapesti Magyar kocsmárosok és vendéglősök magyarosító társaságának tagja, tisztelettel felkérem a tekintetes Igazgatóságot, hogy a főváros utcainak közlekedő sörszállító kocsiokon szállított sörös hordókról a német felírást hatályon kívül helyezze és helyette a magyar felírást foganatosítsa. Felszólalásom figyelembe nem vétele esetén kénytelen leszek a megrendelésemet azonnal beszüntetni. Maradok tisztelettel

Máthé József vendéglős.

Budapest, városház-tér 2.

PAPRIKA.

Paprika legfinomabb	100 kiló 88.— frt.
Debreczeni kolbász	„ „ 72.— „
Paprika kolbászka	„ pár 8.— „
Tarhonya tojásos	„ kiló 32.— „
Vöröshagyma	„ „ 5.50 „
Fokhagyma	„ „ 12.— „
Zöldség vastag legszebb	„ csom. 3.50 „
Új krumpli	„ „ 3.50 „

BENISCH S. J. Szegeden.

Hazánk legkedveltebb savanyúvize

— a —

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ó cs. és kir. fensége

József főherczeg asztalán rendes italul szolgál.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu * A borkak színét nem változtatja. Természetes ízét kellemessé teszi

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer“ előnyös szolgálatot tesz.

Ujabbán a homokos talajban termett savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az ÁGNES-forrás savanyúvize.

Vegyelmezve

Dr. LENGYEL BÉLA

egyetemi tanár

úr által.

Jánva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a légzési-, emésztési- és húgyveszélyes szervenek bántalmánál; hatáson gyógyítja a Rhaechitis-, görvény-, vese- és köszvény-bajokat, épügy használható a tagok osztozójában, gyermekeknek meggyógyítja a túlságos gyomor-savanyúképződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénsav-tartalmánál fogva ezen üdítő savanyúvize a legkellemesebb itzól bir s borkal használva igen nagy keletnek örvend. — Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is, ép úgy mint hazánkban, általánosán a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

ORSZÁGOS FŐRAKTÁR

ÉDESKUTY L.,

cs. és kir. és szerb kir. udvari ásvány viz-szállítónál
BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

Regedei SAVANYÚVIZ

Arak:

1/2 l. üveg 12 kr.	} friss üvegek visszavételnek	5 krért.
1 l. üveg 17 kr.		6 krért.
1 1/2 l. üveg 20 kr.		7 krért.
2 l. üveg 23 kr.		8 krért.

Legfinomabb égyünyös savanyú víz
Legjobb araktól 1225 szal.

A Regedei Savanyúviz főraktára:
Bpest Lipót-körnt 21/a.

Kiadó söresarnok.

Szegeden a **Dréher-féle söresarnok** (volt »Hungária« szálloda előnyös feltételek mellett azonnal **bérbe adandó.**

Bővebb felvilágosítást a »Vendéglősök országos közvetítő intézete«, Budapest Lipót-utca 1. szám alatt ad.

Pränumerations Einladung.

Täglich kann das Abonnement auf das nach jeder Richtung hin unabhängige

„BUDAPESTER TAGBLATT“

beginnen, welches zweifellos zu den gelesensten Blättern der Hauptstadt zählt. Was wir bieten können, deutet schon die Illustre Reihe unserer Mitarbeiter an, die dem Chefredakteur unseres Blattes, Reichstagsabgeordneten Franz Bolgár zur Seite stehen. Mit Genugthuung dürfen wir auf unsere politische Thätigkeit hinweisen, die nur für das Edle und Gute eintritt, alles Schlechte und Erbärmliche jedoch bekämpft. Konsequent und uneigennützig hat das «Budapester Tagblatt» immer die schlechten Massnahmen, dieselben mögen von der Regierung, dem Komitat oder den städtischen Behörden kommen, verurtheilt. Gerechtigkeit und Wahrheit müssen die Leitsterne der Publizistik und sie waren, wie die Leser unseres Blattes bezeugen, stets die unseren.

Für die Leserinnen haben wir eine „Frauen-Zeitung“ eingeführt, welche täglich erscheint und eine Lieblingslektüre der Damenwelt bildet. Hier findet man die neuesten Modeberichte, Feuilletons und Essays über Fragen, die das Frauenleben berühren, vortreffliche Rezepte und dann die beliebte Fragetafel, welche Fragen aufwirft, die dann aus dem Kreise des Leserinnen und Leser beantwortet werden.

Den grössten Success unseres Blattes verdanken wir dem Budapester Leben, der Rubrik, die täglich in unserem Blatte erscheint und Tag für Tag neue Bilder aus dem Leben der Hauptstadt entrollt. Die hervorragendsten deutschen Feuilletonisten Budapests arbeiten hier mit, und die besten Federn der Hauptstadt bemühen sich das «Budapester Leben» anziehend zu schildern. Scherz und Ernst, Humor und Tragik sind hier vertreten und man muss das «Budapester Leben» des «Budapester Tagblatt» lesen, um das Leben in Budapest kennen zu lernen.

Den Tagesneuigkeiten räumen wir einen grossen Theil des Blattes ein und ein Stab von Reportern setzt uns in den Stand stets die ausführlichsten und interessantesten Berichte über alles Wissenswerthe zu publiziren. Ebenso widmen wir allen anderen Rubriken: „Theater und Kunst“ sowie der „Gerichtshalle“ etc. grosse Aufmerksamkeit, und was den Handelstheil betrifft, so legen wir nicht auf sensationelle Nachrichten, sondern auf authentische Informationen Gewicht, denn es ist unser Bestreben nicht nur ein gediegenes, interessantes und werthvolles Blatt unseren Lesern vorzulegen, sondern wir wollen auch ganz verlässliche merkantile Informationen bieten, welche dem Kaufmann, dem Landwirth, dem Gewerbetreibenden etc. in allen Lagen mit Rath an die Hand gehen. Wir publiziren täglich das Officielle Kursblatt und geben in der Korrespondenz der Redaktion, die stets in der Montagsnummer erscheint, bereitwilligst Aufschlüsse über politische, juristische und kaufmännische Fragen. Wichtigere Anfragen beantworten wir unseren Abonnenten brieflich.

Probenummern unseres Blattes stehen auf Verlangen zur Verfügung.

Die Abonnementspreise betragen: Ganzjährig fl. 14.—, halbjährig fl. 7.—, vierteljährig fl. 3.50, monatlich fl. 1.20.

Wir bitten alle Aufträge zu senden an

Die Administration des Budapester Tagblatt

Budapest, Neuweltgasse Nr. 33.

Legfinomabb kivitelü

palaczk-sörök

csak is a Drócher-féle sörfőzdéből szállít szilárd és pontos eszközés mellett

KARNER SAMU

sörszállító, pinczék s töltő-raktár Kőbányán Budapest mellett. Árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Villányi saját termésü borok

mind elismert legjobb minőségűek, mint minták küldetnek 50—60 literes hordókban és fölfelé, utánvétel vagy előleges fizetés mellett.

Vörös borok	literenkint	24, 26, 28, 30, 35, 49 kr.	} edény nélkül	
Fehér >		23, 26, 28, 32, 35, 49 >		} az itteni
Schiller >		22, 24, 28, —, —, — >		

Schwabach-féle pinczészet Villány.

Szálloda bérbeadási hirdetemény.

Berettyó-Ujfaluiban a legjobb helyen 20 év óta fenálló szálloda, mely áll kávéház, étterem, 4—5 vendégszoba, pincze, jégpincze és vendéglős lakásból, 3 esetleg 6 évre bérbeadandó. Folyó év április 24-ikétől értekezhetni ugyanott Steiner Farkas ural.

Steiner Farkas.

Uj üveg oszloppzattal szabadalmazott

harang-czimbalom

a melyről és az összes hangszerekről ingyen és bérmentve árjegyzéket küld

Varju Károly

hangszergyáros

Budapesten, Kerepesi-ut 57.

Gyár: Hársfa-utóza 9 és 11.

Czimbalmok részletfizetésre is kaphatók.

Férfi ruhák beszerzésére

ajánljuk I. szaktársainknak

Pauker Vilmos és Gusztáv

férfi-ruha-kereskedő céget

Budapest,

Magyar-utca 1. sz., I. em.

(Hatvani-utca sarok).

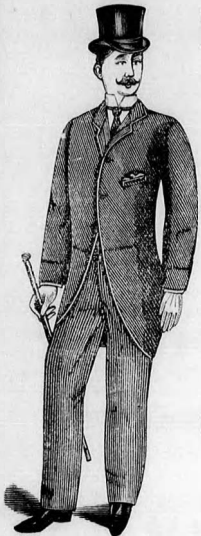
Frakk-öltönyök,

valamint

dívtatos tavaszi öltözékek

a legolcsóbb árban

itt kaphatók.

Frommer Testvérek

pinczegazdászati cikkek

és borkezelési szerek üzlete

Budapest, IV. Károly-körút, Károly-kaszárnya.

Nagy választék

sörsapok

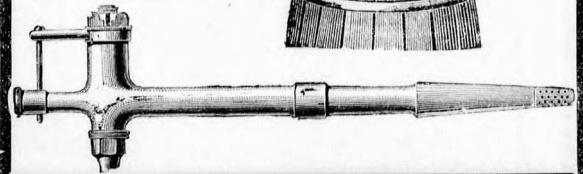
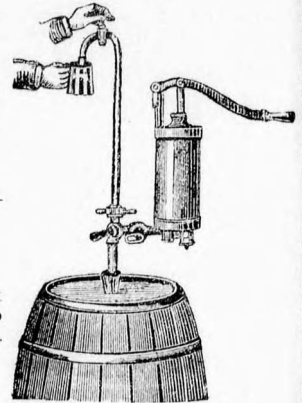
és

sörszivattyukból.

Egyedüli főraktára a
CHARLES JULIEN-féle fran-
czia

borderítő pornak

vörös, sekiller és fehér borok
részére 1 doboz elegendő 25
hl. bor derítésére ára 1 ft.

VÉGHLESI „VERA” FORRÁS

A **Vera-forrás** vize először is kiténően alkalmas **üditő rendes asztali italnak**, továbbá minden gyomor, gége, hörög, hólyag, hurutbántalmak ellen. Kiváló gyógyszer még a sápkor és vérszegénység, valamint az étvágyhiány vagy a nehéz emésztés esetében.

Hazánk igen kedvelt, legjobb és legolcsóbb, szénsavdus, égvényes **savanyuvize.**

Budapesti főraktár: Erzsébet-körút 56.

Telefon-összeköttetés
50—73. sz.

Forrás-kezelőség: a nemeskéri Kiss Miklós uradalmában Véghles-Szalattán (Zólyom vármegye.)

A véghlesi VERA-forrás páratlan tulajdonságai:

Ezen víz tisztán, mint borral, cognakkal vagy gyümölcs-szörppel vegyítve a legkellemesebb pezsgő ital. **A bort nem festi** és kellemes ízt ad neki. Utolsó cseppig **kristálytisztá** marad. Köteleességünk továbbá a n. érd. közönség figyelmét a véglesli **Vera-forrás** geológiai és berendezési viszonyaira is felhívni. — A forrás **közvetlen a Trachit-szikla hasadékból fakad** és a viztartó medence teljesen légmentesen van elzárva. A töltés közvetlenül az erős lefolyás által történik, nem pedig mesterségesen, gépek vagy szivattyúk segítségével.

BORIVÓKNAK kik a bort savanyuvizekkel szeretik vegyíteni, mint

legtisztább égvényes savanyu-viz

ajánlható. — E víz közömbösíti a bor savát és az italnak igen kellemes savanykás ízt kölcsönöz anélkül, hogy azt **feketére festené.** Mindenkor friss töltésben kapható a

Főraktárban: Erzsébet-körút 56. sz., továbbá minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Valódi magyar

hegyborokat szállít saját pinczéből

ÁKOSSY SÁNDOR bor-kiviteli üzlete

Léván.

Arjegyzekek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Ugyanott eladó csaknem új kávéház berendezés.

GANZ **IZIDOR**

cipész mester.

Budapest, „Harisch-bazár“ boltszám 20.

Legjobb hírnevű uri-, női- és gyermekcipő-raktára, olesó és tartós saját készítményei.

Pinczér-czipők 2 frt 50 kr. — Hölgyek részére

kivágott-czipők minden színben **2 frt.**

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Naponta friss lövetű
szarvasbikák és őzbak
fűrj és fogoly szállítmányok
valamint a legszebb hizott,
vágott baromfi

idei pulykák, poulárdok, kappanak is) kaphatók:

Géczi Ferencz

Ő felsége a szerb király és József főherczeg cs. és kir. fensége udvari szállítójánál.

Budapesten, Duna-utca 10 sz.

Az „Arany Fácán“-hoz.

Minden borkezeléshez szükségeselt anyagok és pedig **vizahólyag, borzamat** (Wein bouquet), **borderítő por** (Klirungspulver), úgy **porok a bor savanyúságának megszüntetésére**; továbbá tökéletesen ártalmatlan **borfestékek, glicerin, gelatin, kénlapocskák**, nemkülönbön **parafadugók** és palaczkokra való **czim-csípkek** (Kapseln) a legjobb minőségben és legdusabban kaphatók:

WATTERICH ARNOLD

ur kereskedésében,

Budapest, Dohány-utca I. szám alatt.

Horváth István

hangszerész

Budapest, Erzsébet-körút 2. sz.

a cs. és kir. szabadalm. szabadon álló zöngé telejű czimbalom feltalálója és egyedüli készítője, mely kitüntetve lett az 1889. évi párisi világkiállításon a nagy éremmel, 1889. évi linzi kiállításon az arany éremmel.

Nálam kapható, hegedű, fuvola, harmonika, okarina és minden egyéb hangszer. Mindenemű javításokat elfogadok.

Czimbalom iskola ára I. rész 3 frt. II. rész 3 frt 50 kr., czimbalom verő ökor szarvból 3 frt, mely jobb a kaucuk verőnél.

A „Czimbalmozók folyóirata“ megjelenik az én kiadásomban. Fél évi előfizetés 1 frt 20 kr. Arjegyzekek ingyen és bérmentve küldők.

Eladó kántin-vendéglő.

Budapesten egy jóforgalmu kántin-vendéglő szabadkezeblől 800 frtért eladó. Hazbér 700 frt. Bővebbet e lap kiadóhivatala ad.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém tisztelttel értesíteni a n. é. közönséget, hogy ezen új vállalatomban a n. é. **fodrász természet**, a mai naptól fogva átvettem, ezt saját nevem alatt tovább vezetem. Egyuttal értesíten a n. é. közönséget, hogy ott foghuzásokat, köpülőzést, érvágást stb. végezek, nemkülönbön a fogművészetben bármily munkálatokat elfogadok, ugyanint: fogkészítéseket, arany- és kaucuk foglalatokban, egyes fogakat csapokkal vagy egész fogműveket légnymattal, minden rugó és kapocok nélkül; jótállás mellett készítek.

Egy **műfog** bealkalmazása 3 frt; többnek együttes készítését darabját 2 frtjával számítom. Tyukszemvágások bármily időben végeztenek.

Sok évi tapasztalatom és gyakorlatom azt engedí reményleni, hogy ezen új vállalatomban a n. é. közönség heres támogatását ki fogom érdemelni.

Pontos és jó szolgálatért különösen a fogművészet terén, melyet már évek hosszú során a közönség elismerése mellett gyakorolok — kezeskedem. Mely tisztelttel maradok kész szolgáljuk

Mezey Péter
borbély és fogművész.
Magyar-utca 6.

= Fontos =

sérvben

szenvedőknek.

Ajánlom saját készítményű sérvkötőimet, orthopédiai készülékeimet, valamint a beteg-ápoláshoz szükséges mindenemű kötelek-kelméket a legutányosabb áron kaphatók:

1 amerikai ruganyos sérvkötő egyoldalu 4 frt 50

1 francia acélrugóval sérvkötő egyoldalu 2 frt 50

1 francia acélrugóval sérvkötő kétoldalu 5 forint

1 francia acélrugóval sérvkötő kétoldalu 8 forint

Nagy raktár haskötőkbl, köldök-sérvkötőkbl, göröcs - harisnyák, egyenestartókból, irrigatorekból, sebfeckendőkbl, szarvasbör-nadrágok, takarók - s vankosokból, valamint minden e szakba vágó czikkekből.

Legkitünőbb
pinceszértáskák
nagy raktára jutányos árban.

MOLNÁR VILMOS

sérvkötő és keztyügyára.

Budapesten, Károly-körút 19. sz. (báró Örczy-ház.)

GYÓGY-COGNAC

vérszegényeknek

ajánlja az

Első Alföldi Cognac-gyár:

Halász Ferencz és Társa
Kecskeméten.

Lapható Budapesten: **Szenes Edénél,**
Dorottya-utca és Szalády Antal-
nál, Andrassy-ut 86.

Klöz György

fényképészeti műintézet

Budapest.

IV., hatvani-utca 18-ik szám.
Elvállal mindenemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről, ipar-mű- és tantárgyakról, stb. Photolithographia, cinkographia, fénynyomat, autographia, fénymásolat.

A hatóságilag engedélyezett és **1000 frt** biztosítékkal ellátott

„Vendéglősök országos közvetítő intézete”

Budapest, IV., Lipót-utca 1. sz.

Elhelyez szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet, közvetít üzlet eladásokat és vételeket.

„Vendéglősök Lapja“

IX-ik évfolyam.

Szerkeszti és kiadja: **IHÁSZ GYÖRGY** a „Vendéglősök országos közvetítő intézetének” tulajdonosa.

A „Vendéglősök Lapja“

a hazai szállodások, vendéglősök, korcsmárosok, kávéosok és pinczerek számos intézeteinek hivatalos közlönye.

Előfizetési ár: Egész évre **6 frt**, félévre **3 frt**, negyedévre **1 frt 50 kr.**

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalba **Budapest, IV., Lipót-utca 1. szám alá** küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

Sverteczky Gáspár

férfi és női cipész mester

Budapest IV. Lipót-utca 7.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy cipész-üzletemet a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be.

A legjobb és legtartósabb férfi és női cipők elkészítését a vidéki megrendelésekre nézve is elvállalom; a legjobb béli

jelmez-czipőket

vidékre is szállítom. A tisztelt vendéglős és pinczér urak részére a könnyen hordozható

pinczér czipőimet

ajánlom.

Tisztelettel

Sverteczky Gáspár.

Egy kiló

BORESZENCZIÁMMAL

a legegyszerűbb módon készíthető **200 liter** jóízű egészséges

BOR.

Ára különként használati utasítással

4 frt 50 kr. utánvétellel.

Nagyobb megrendelésnél megfelelő árkedvezmény.

Czím: **FISCHER J. okl. gyógyszerész**

vegyműhelye

Maros-Vásárhelytt.